

ZASADY OCENIANIA Z JĘZYKA POLSKIEGO DLA KLAS IV- VIII

Nauczanie języka polskiego odbywa się w oparciu o podstawę programową przedmiotu *język polski* dla szkoły podstawowej oraz program Marleny Derlukiewicz „*NOWE SŁOWA NA START!* Program nauczania ogólnego języka polskiego w klasach IV-VIII szkoły podstawowej”.

Ocenianie uczniów odbywa się zgodnie z:

a) przepisami obowiązującego prawa:

- Ustawa z dnia 14 grudnia 2016 roku – Prawo oświatowe (tekst jednolity: Dz.U. z 2023 r., poz. 900, 1672, 1718, 2005).
- Ustawa z dnia 7 września 1991 roku o systemie oświaty (tekst jednolity: Dz.U. z 2022 r., poz. 2230, Dz. U. z 2023 r., poz. 1234, 2005) – art. 3a: Ocenianie, klasyfikowanie i promowanie uczniów w szkołach publicznych.
- Rozporządzenie MEN z dnia 22 lutego 2019 r. w sprawie oceniania, klasyfikowania i promowania uczniów i słuchaczy w szkołach publicznych (tekst jednolity: Dz.U. z 2023 r., poz. 2572 oraz zmiany z 22 marca 2024 r. – Dz. U. z 2024 r., poz. 438).

b) Statutem szkoły;

c) Podstawą programową przedmiotu *język polski*;

d) „Nowe słowa na start!” Programem nauczania ogólnego języka polskiego w klasach IV-VIII szkoły podstawowej wyd. Nowa Era.

Ocena końcowa z przedmiotu *język polski* jest wypadkową ocen częściowych, które uczeń otrzyma w ciągu roku szkolnego. Uwzględnia również rozwój ucznia. Wynika z zakresu opanowanych umiejętności oraz zdobytych wiadomości. Ocena śródroczna i roczna ustalana jest z ocen częściowych zgodnie ze Statutem Szkoły.

OCENA CELUJĄCA

Uczeń:

- opanował 100% wiedzy i umiejętności z podstawy programowej,
- samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o dużym stopniu trudności,
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować i interpretować je w sposób pogłębiony i wnikliwy, posługując się terminologią z podstawy programowej,

- posługuje się bogatym i różnorodnym słownictwem oraz poprawnym językiem zarówno w mowie, jak i w piśmie,
- aktywnie uczestniczy w lekcjach,
- z powodzeniem bierze udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim,
- tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym,
- odznacza się samodzielnością i dojrzałością sądów,
- wykorzystuje wiedzę, umiejętności i zdolności twórcze (kreatywność) przy odbiorze i analizie tekstów oraz tworzeniu wypowiedzi.

OCENA BARDZO DOBRA

Uczeń:

- opanował 99 %– 90% wiedzy i umiejętności z podstawy programowej,
- samodzielnie rozwiązuje problemy i ćwiczenia o znacznym stopniu trudności,
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, potrafi analizować je samodzielnie, podejmuje próby interpretacji,
- posługuje się bogatym słownictwem i poprawnym językiem zarówno w mowie, jak i w piśmie,
- aktywnie uczestniczy w lekcjach,
- bierze udział w konkursach tematycznie związanych z językiem polskim,
- tworzy wypowiedzi pisemne zgodnie z wyznacznikami gatunkowymi, w większości poprawne pod względem kompozycji, spójności wypowiedzi, językowym, ortograficznym i interpunkcyjnym.

OCENA DOBRA

Uczeń:

- w wymiarze 75%-89% opanował wiedzę i umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- samodzielnie rozwiązuje zadania o niewielkim lub średnim stopniu trudności, a z pomocą nauczyciela – trudne,
- czyta ze zrozumieniem teksty kultury przewidziane w programie, samodzielnie odnajduje w nich informacje,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia niewiele błędów językowych, ortograficznych i stylistycznych,
- bierze czynny udział w lekcji.

OCENA DOSTATECZNA

Uczeń:

- w wymiarze 50%-74% opanował wiedzę i umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- samodzielnie wykonuje tylko zadania łatwe; trudniejsze problemy i ćwiczenia rozwiązuje przy pomocy nauczyciela,
- odnajduje w tekście informacje podane wprost, rozumie dosłowne znaczenie większości wyrazów w tekstach dostosowanych do poziomu edukacyjnego,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia błędy językowe, ortograficzne i stylistyczne; wypowiedzi cechuje ubogie słownictwo,
- wypowiada się krótko, ale wypowiedź jest na ogół uporządkowana,
- niekiedy popełnia rażące błędy językowe zakłócające komunikację,
- rzadko aktywnie uczestniczy w lekcjach.

OCENA DOPUSZCZAJĄCA

Uczeń:

- w wymiarze 30%-49% opanował wiedzę i umiejętności zapisane w podstawie programowej,
- większość zadań, nawet bardzo łatwych, wykonuje jedynie przy pomocy nauczyciela,
- czyta niezbyt płynnie, niewłaściwie akcentuje wyrazy, nie stosuje odpowiedniej intonacji,
- ma problemy z czytaniem tekstów kultury, ale podejmuje próby ich odbioru,
- nie potrafi samodzielnie analizować i interpretować tekstów,
- w wypowiedziach ustnych i pisemnych popełnia rażące błędy utrudniające komunikację, ma ubogie słownictwo i trudności z formułowaniem nawet prostych zdań,
- nie jest aktywny na lekcjach, ale wykazuje chęć do pracy, stara się wykonywać polecenia nauczyciela,
- pracuje niesystematycznie, wymaga stałej zachęty do pracy.

OCENA NIEDOSTATECZNA

Uczeń:

- nie opanował nawet podstawowych wiadomości, ma bardzo duże braki w wiedzy i umiejętnościach z zakresu podstawy programowej,
- ma kłopoty z techniką czytania,
- nie odnajduje w tekście informacji podanych wprost, nie rozumie dosłownego znaczenia wielu wyrazów w tekstach dostosowanych do poziomu edukacyjnego,
- nie wykonuje zadań ani poleceń nauczyciela.

Na lekcjach języka polskiego obowiązują następujące formy i metody sprawdzania wiedzy:

- sprawdziany, sprawdziany/kartkówki z lektur, pisemne dłuższe wypowiedzi,
 - dyktanda lub testy ortograficzne,
 - kartkówki z 1-3 ostatnich tematów lekcji (zapowiedziane lub niezapowiedziane przez nauczyciela),
 - samodzielna lub grupowa praca podczas lekcji,
 - odpowiedzi ustne,
 - recytacja,
 - udział i osiągnięcia w konkursach związanych z przedmiotem,
 - czytanie,
 - aktywność podczas lekcji,
 - zadania dodatkowe,
 - zeszyt - ocenie podlega systematyczność w zapisie notatek.
- Trzy razy w semestrze uczeń może zgłosić nieprzygotowanie rozumiane jako brak przygotowania merytorycznego do zajęć z trzech ostatnich tematów lekcji, a także brak podręcznika, brak zeszytu, zeszytu ćwiczeń lub brak uzupełnionych notatek w zeszycie.
 - Prace klasowe i sprawdziany są obowiązkowe dla wszystkich uczniów. Ocenę niedostateczną uczeń powinien poprawić w terminie dwóch tygodni w terminie uzgodnionym z nauczycielem.
 - Sprawdziany, testy, prace klasowe są zapowiadane z co najmniej tygodniowym wyprzedzeniem.
 - Kartkówkę sprawdzającą wiedzę z 1-3 ostatnich jednostek lekcyjnych lub pracę domową nauczyciel może przeprowadzić bez zapowiedzenia.
 - Jeżeli z przyczyn losowych uczeń nie może napisać pracy klasowej lub sprawdzianu z całą klasą, nauczyciel ustala nowy termin pisania (w ciągu dwóch tygodni od powrotu ucznia do szkoły).
 - Uczeń może poprawić ocenę w terminie uzgodnionym z nauczycielem. Uczeń każdorazowo zgłasza nauczycielowi chęć poprawy oceny.
 - Ocena z poprawy jest wpisywana do dziennika bez względu na jej wartość.
 - Uczeń ma obowiązek uzupełnienia notatek w zeszycie z zajęć, na których był nieobecny. W przypadku nieobecności trwającej 1, 2 dni notatki powinny być uzupełnione na dzień powrotu do szkoły. W przypadku dłuższej nieobecności uczeń powinien uzupełnić notatki w ciągu trzech dni.
 - Plus (+) uczeń może otrzymać za: aktywność na lekcji, indywidualną pracę podczas lekcji, pracę w grupie, przygotowanie materiałów wzbogacających proces lekcyjny, inne formy aktywności. Za 5 plusów uczeń otrzymuje ocenę bardzo dobrą.

Kryteria oceniania wypowiedzi pisemnych

- Przy ocenie prac pisemnych obowiązują następujące kryteria: 1. Kryterium merytoryczne – zgodność z tematem, sposób jego realizacji; 2. Kryterium strukturalne – kompozycja, forma podawcza wypowiedzi, estetyka; 3. Kryterium językowe – poprawność stylistyczna, gramatyczna, ortograficzna, interpunkcyjna.

- Zadania otwarte na testach ocenia się według ustalonych kryteriów punktowych.
- Uczeń jest zobowiązany do poprawy błędów językowych, ortograficznych i interpunkcyjnych we wskazanych przez nauczyciela wypowiedziach pisemnych.
- Testy, sprawdziany, kartkówki: szczegółowe kryteria ustalane są przy każdym sprawdzianie, ocena wg skali:

100%	celujący
99% - 90%	bardzo dobry
89% - 75%	dobry
74% - 50%	dostateczny
49% - 30%	dopuszczający
29% - 0%	niedostateczny

- Ocenianie dyktand:

niższy stopień trudności (tekst zawiera wyrazy poznane w czasie omawiania ćwiczeń):

praca bezbłędna	celujący (6)
1 błąd	bardzo dobry (5)
2 – 3 błędy	dobry (4)
4 – 5 błędów	dostateczny (3)
6 – 7 błędów	dopuszczający (2)
8 i więcej błędów	niedostateczny (1)

wyższy stopień trudności (tekst może zawierać wyrazy, które nie wystąpiły w czasie omawiania ćwiczeń):

0 błędów	celujący (6)
1 – 2 błędy	bardzo dobry (5)
3 – 4 błędy	dobry (4)
5 – 6 błędów	dostateczny (3)
7 – 8 błędów	dopuszczający (2)
9 i więcej	niedostateczny (1)

Uczeń jest informowany na bieżąco o stopniu trudności dyktanda.

- Praca domowa oceniana jest na bieżąco lub w czasie kontroli zeszytu, a za jej wykonanie uczeń otrzymuje komentarz pisemny lub ustny dotyczący poziomu i sposobu jej realizacji. Informacja zwrotna dotycząca pracy domowej może również zostać zapisana w dzienniku lekcyjnym.
- Postawienie parafki przy wykonanym zadaniu oznacza, że nauczyciel kontrolował wykonanie zadania, ale nie sprawdzał jego zawartości merytorycznej.

Ocenianie uczniów z dysleksją

- Nauczyciel dostosowuje wymagania edukacyjne wobec ucznia z dysleksją zgodnie z zaleceniami zawartymi w opinii lub orzeczeniu.
- Stwierdzenie dysfunkcji nie zwalnia ucznia z obowiązków szkolnych. Przeciwnie: uczeń powinien wykazać się samodzielną pracą, wykonywać dodatkowe zadania i ćwiczenia, które pomogą mu w przezwyciężaniu trudności.
- Sposoby oceniania:
 - dyktanda – jeżeli dyktando dotyczy kilku zasad ortograficznych, nauczyciel wcześniej podaje uczniowi do opracowania listę trudnych wyrazów, które występują w dyktandzie. Przy ocenie nauczyciel bierze pod uwagę tylko te wyrazy. Dyktanda mogą być zastępowane tekstami z miejscami do uzupełnienia lub sprawdzianami ze znajomości zasad ortograficznych;
 - prace klasowe z literatury (pisemne formy wypowiedzi) – w czasie pracy uczeń ma możliwość korzystania ze słownika ortograficznego. Nauczyciel wystawia ocenę z pracy pisemnej bez uwzględnienia błędów ortograficznych, lecz zaznacza każdy błąd ortograficzny. Uczeń musi dokonać poprawy błędów w zeszycie przedmiotowym lub na pracy według wskazówek podanych przez nauczyciela;
 - zeszyt – ocenie podlega systematyczność w zapisie notatek.
 - czytanie – nauczyciel informuje ucznia o tym, jaki tekst będzie głośno czytany na następnej lekcji (kolejny dzień), aby ten mógł się przygotować. Jeżeli jest to wskazane, nie wymaga się od ucznia dyslektycznego czytania na forum klasy;
 - w przypadku innych opinii wydawanych przez Poradnię Psychologiczno-Pedagogiczną nauczyciel dostosowuje wymagania i kryteria ocen zgodnie z zaleceniami.

*Szczegółowe **wymagania edukacyjne** z języka polskiego dla klas IV-VIII na poszczególne oceny znajdują się w osobnym dokumencie oraz są dostępne na stronie internetowej szkoły.*